

Dnr. RS/461/20.21

Motion om strategi för att minska den ofrivilliga ensamheten Om samverkan kartläggning och insatser.

Ofrivillig ensamhet är inget nytt men under pandemins år har många fått ställa om vanor och minskat sociala möten både på jobbet och med nära och kära. Det fysiska har ersatts med digitala möten och bristen på socialt umgänge kan anses ha påverkat den psykiska hälsan negativt. Senaste året har det kommit allt fler studier och projekt som tar sikte på ofrivillig ensamhet, en SCB-undersökning inom ämnet har publicerats, grupper har skapats i sociala media och böcker skrivits om problemet.

Ofrivillig ensamhet är ett stort folkhälsoproblem i Sverige idag. Nästan var femte man och var tionde kvinna uppger att de inte har någon nära vän. Den ofrivilliga ensamheten är värst för de äldsta där upp till 20 % upplever ensamhet. Men även yngre som blir "hemmasittare" på grund av arbetslöshet ökar.

Att minska den ofrivilliga ensamheten i samhället är en stor utmaning som kräver samverkan mellan samhällets alla aktörer, alltifrån beslutsfattare, regioner, kommuner och näringsliv till den civila sektorn och enskilda medborgare. Att känna sig ensam är fortfarande något som är tabubelagt och många känner skam inför att prata om sin egen ensamhet. Ofrivillig ensamhet är ett "dolt" hälsoproblem som är svårt att identifiera då den inte syns utanpå. Det kan även vara svårt att lyfta frågan om någon är ensam. Vad ska man göra med svaret, om det inte finns någon hjälp att erbjuda?

I sociala frågor som inte är diagnossatta pekas ofta socialtjänsten på hemkommunen ut som ansvarig. Region Jämtland/Härjedalen har dock ett generellt befolkningsansvar via sitt regionala verksamhetsområde som omfattar området social välfärd som arbetar med samordning och intressebevakning av frågor inom socialtjänst, LSS och hälso- och sjukvård för länets kommuner samt är stöd för kunskapsutveckling och strävar mot en jämlik och jämställd social välfärd.

Ett samhälle som vill förebygga de stora folksjukdomarna behöver väga in ofrivillig ensamhet som en riskfaktor vid sidan om andra livsstilsfaktorer som kost, motion och rökning. Dock behövs det ökad kunskap om den ofrivilliga ensamheten i länet samt tydligare information om vart man kan hänvisa de som är drabbade. Hur utbrett är problemet? Hur påverkas folkhälsan i vår region? Vad kan vi erbjuda för hjälp?

Vänsterpartiet yrkar att:

- folkhälsoenheten får ett tydligt uppdrag att kartlägga, ta fram underlag och förslag på aktiviteter för att minska den ofrivilliga ensamheten samt övriga hälsorelaterade problem i Region Jämtland/Härjedalen som politiken får ta ställning till.
- utbilda anställda och beslutsfattare om ofrivillig ensamhet och hur man kan identifiera densamma.
- använda det Politiska rådet för folkhälsa mer inriktat på att identifiera utsatta grupper som får sin hälsa påverkad av olika insatser från Regionen inom både hälso- och sjukvården och inom regional utveckling.

210528 Marie Svensson för Vänsterpartiets Regiongrupp

